

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea

Bryssel 24. syyskuuta 2002

TÄYSISTUNNOSSA
18.–19. SYYSKUUTA 2002
ANNETUT LAUSUNNOT

**ETSK:n lausunnot ovat saatavina kokonaisuudessaan
yhteisön yhdellätoista virallisella kielellä
komitean Internet-sivuilla osoitteessa:**

<http://www.esc.eu.int> (otsikko "Asiakirjat")

Syyskuun 18.–19. päivänä 2002 pidettyyn täysistuntoon osallistui Euroopan parlamentin puhemies Pat Cox.

Kyseessä oli ETSK:n viimeinen täysistunto toimikaudella 1998–2002. Komitean uuden toimikauden ensimmäinen täysistunto pidetään 22.–24. lokakuuta 2002.

1 PÄÄTÖSLAUSELMA EUROOPAN TULEVAISUUTTA KÄSITTELEVÄLLE VALMISTELUKUNNALLE

– Viite: CES 1069/2002

– Avainkohdat:

ETSK on omaehtoisesti päättänyt keskittyä tässä päätöslauselmassa kolmeen aiheeseen, joita se pitää Euroopan tulevaisuudesta käytävän keskustelun ja Eurooppa-valmistelukunnan työskentelyn kannalta olennaisina: (i) eurooppalainen yhteiskuntamalli, (ii) osallistuva demokratia, kansalaisvuoropuhelu ja työmarkkinaosapuolten välinen vuoropuhelu ja (iii) taloudellinen ja yhteiskunnallinen hallintomalli. Komitea katsoo, että Euroopan tulevaisuutta käsittelevän valmistelukunnan työ koskettaa Euroopan identiteetin ja Eurooppa-hankkeen syvintä ydintä sekä arvoja, joille se perustuu. Kyse ei ole ainoastaan "toimivaltuuksista" ja vallanjaosta. Komitea varaa itselleen kuitenkin mahdollisuuden ilmaista myöhemmin kantansa muista Eurooppa-valmistelukunnassa nimenomaisesti käsitellyistä aiheista.

Komitea vaatii näin ollen Euroopan unionin perusteiden uutta määritelmää, jota leimaa tasapaino kulttuurisen monimuotoisuuden ja poliittisen yhtenäisyyden välillä ja jonka ansiosta eurooppalaista yhteiskuntamallia voidaan kehittää kulttuurisia identiteettejä korostaen.

Komitea toistaa tukevansa Euroopan unionin kansalaisuuden kehittämistä, mihin perusoikeuskirjakin kuuluu. Komitea kehottaa liittämään perusoikeuskirjan perustuslakisopimukseen, joka tulee puolestaan sisällyttää perussopimukseen sen olennaiseksi osaksi.

Tässä yhteydessä komitea toivoo, että

- unionilla olisi sellaiset toimielimet, joiden avulla se voisi harjoittaa todellista ulkopoliittikkaa
- unionin toimivaltuuksia lisätään oikeus- ja sisäasioissa
- unionilla on tarvittavat välineet yhteisen maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan täytäntöön panemiseksi.

Komitea kannattaa Euroopan unionin demokraattisen legitimiuden merkittävää vahvistamista siten, että kehitetään osallistuvan edustuksellisuuden tapoja, joiden ansiosta kansalaisyhteiskunnan

järjestöt voivat osallistua politiikan tekoon ja päätösten valmisteluun prosessin varhaisvaiheissa sekä niiden toteuttamiseen.

Toiminnallisen subsidiariteetin edistäjänä komitea katsoo, että kansalaisvuoropuhelu – jonka kaikupohjana sillä on kunnia toimia – on keskeinen tekijä, jolla voidaan lisätä Euroopan unionin demokraattista legitimiyyttä.

Komitea muotoilee Eurooppa-valmistelukunnalle myös lukuisia taloudellista ja yhteiskunnallista hallintomallia koskevia ehdotuksia. Unionin tulee luoda itselleen tarpeelliset menettelyt ja välineet, jotta Lissabonin strategia voi onnistua kokonaisuudessaan, jotta kasvun, työllisyyden ja kestävän kehityksen tavoitteet saavutetaan.

Lisäksi komitea vaatii erityisesti, että

- avoin koordinointimenetelmä tulee sisällyttää perussopimukseen
- luodaan uudenlainen rahoitusjärjestelmä, jolla tähdätään unionin omien varojen vahvistamiseen
- lainsäädäntäprosessia ja sääntelyä on yksinkertaistettava
- Euroopan unionin toimielimet hyväksyvät käytäntösäännöt, joiden avulla yksinkertaistetaan sääntelyä.

Omalle osalleen komitea odottaa, että

- komitean kuuleminen ulotetaan lainsäädäntäprosessia edeltävään vaiheeseen ja että valmistelevien lausuntojen malli kirjataan sitä varten perustuslakisopimukseen
- sille myönnetään toimielinasema, mikä vahvistaisi sen toimintaa järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan institutionaalisenä edustajana.

- **Yhteyshenkilö:** *Patrick Fève*

(puh. +32 2 546 9616 – sähköposti: patrick.feve@esc.eu.int)

*

* *

2 LAAJENTUMINEN

- ***Laaantumisen vaikutukset Emuun***

Esittelijä: Bruno **Vever** (työnantajat – F)

- **Viite:** oma-aloitteinen lausunto – CES 1018/2002

– **Avainkohdat:**

Komitea katsoo seuraavaa:

- Jokaisen ehdokasvaltion ansiot on arvioitava tiukasti ennen liittymistä, jotta sille ei koidu rakenteellisia vaikeuksia eikä euron sisäinen ja ulkoinen tasapaino vaarannu.
- Uuden jäsenvaltioiden liittyminen ERM II -valuuttakurssimekanismiin tulisi tapahtua heti sen liittyessä Euroopan unioniin.
- Menettelyt Euroopan keskuspankin johtavien elinten tehokkaaksi sopeuttamiseksi laajentumiseen tulisi päättää yhdessä liittymisneuvottelujen loppuunsaattamisen kanssa.
- Euro-ryhmän omia varoja tulisi vahvistaa.
- On pyrittävä vahvistamaan EU:n omia varoja vuoden 2006 jälkeen.
- Euroopan tulevaisuutta käsittelevän valmistelukunnan tulisi pohtia perusteellisesti kaikkia EMUn laajenemista koskevia kysymyksiä (esim. institutionaaliset haasteet, läheisyysperiaatteen toteuttaminen, yhteistyömuodot).

– **Yhteyshenkilö:** *Katarina Lindahl*

(puh. +32 2 546 9254 – sähköposti: katarina.lindahl@esc.eu.int)

• ***Taloudellinen ja yhteiskunnallinen tilanne sekä yhteiskunnallis-ammattillisten järjestöjen rooli Kyproksessa***

Esittelijä: Giacomina **Cassina** (työntekijät – I)

– **Viite:** lisäys tiedonantoon – CES 291/1999 add. fin

– **Avainkohdat:**

Kyseessä on lisäys "ulkosuhteet"-jaoston tammikuussa 2000 hyväksymään tiedonantoon. Lisäyksessä esitellään koko saaren kansalaisjärjestöjen näkemyksiä ja keskitytään erityisesti Kyproksen pohjoisosan taloudelliseen, sosiaaliseen ja poliittiseen tilanteeseen. Lisäys sisältää myös maataloutta, teollisuutta, matkailua, rakennusalaan sekä korkeakoulujärjestelmää koskevia tietoja. Asiakirjassa tuodaan esiin, että saaren pohjoisosan rajoitettu talous voi toimia ainoastaan Turkin talousarviosta tehtyjen huomattavien varainsiirtojen varassa, ja siinä analysoidaan tämän riippuvuuden taloudellisia vaikutuksia.

Lisäyksessä kuvaillaan kyproslaisien kansalaisjärjestöjen toimia ja näkymiä. Asiakirjassa todetaan, että saaren jako rasittaa yhä kohtuuttomassa määrin Kyproksen pohjoisosan kansalaisyhteiskuntaa ja että yhteiskunnallis-ammattilliset järjestöt kannattavat laajalti EU:hun liittymistä. Lisäyksen lopuksi

todetaan, miten yleisesti saarella kannatetaan oikeudenmukaisen ja toimivan ratkaisun löytymistä, mikä olisi konkreettinen tapa turvata koko saaren tulevaisuus EU:ssa, jolloin sillä olisi hyvät mahdollisuudet kehittyä ja hyödyntää kaikkea taloudellista, yhteiskunnallista ja kulttuurista potentiaaliaan.

– **Yhteyshenkilö:** *Nicola Murray*

(puh. +32 2 546 9628 – sähköposti: nicola.murray@esc.eu.int)

• **Jäsenyyttä edeltävä rahoitustuki – Phare, ISPA ja SAPARD**

Esittelijä: Kenneth **Walker** (työnantajat – UK)

– **Viite:** oma-aloitteinen lausunto – CES 1023/2002

– **Avainkohdat:**

Lausunnossa kuvaillaan ISPA:n, Pharen ja SAPARD:in toiminnan poliittisia ja oikeudellisia puitteita sekä luodaan kriittinen katsaus tähän asti saavutettuun edistykseen ja tapaan, jolla välineitä on hallinnoitu ja pantu täytäntöön. Lausuntoa valmisteltaessa perehdyttiin komission asiakirjoihin ja haastateltiin viranomaisia Brysselissä ja tietyissä ehdokasvaltioissa. Ehdokasvaltioiden kansalaisjärjestöiltä kerättiin tietoja lähettämällä niille kyselylomake. Lisäksi komitea on vierailut tai järjestänyt kuulemistilaisuuksia neljässä ehdokasvaltiossa (Bulgariassa, Virossa, Puolassa ja Slovakiassa). Samalla komitean jäsenet ovat tavanneet kansalaisyhteiskunnan ja hallituksen edustajia kyseisissä maissa.

Lausunnosta käy ilmi, että etenkin komission ja ehdokasvaltioiden toimijoiden, mutta myös kyseisten maiden hallitusten ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden välillä on selviä eroja siinä, miten jäsenyyttä edeltävien rahoitustukin hallinnointiin ja täytäntöönpanoon suhtaudutaan. Lausunnossa todetaan, että jäsenyyssuosteluihin myönnettävä rahoitustuki on osoittautunut arvokkaaksi avuksi ehdokasvaltioille mutta että tukijärjestelmien hallinto- ja toimintatavoissa on paljon parantamisen varaa.

Lausunnossa annetaan suosituksia, joiden tavoitteena on tehostaa tukivälineiden toimintaa. Komitea ehdottaa, että se laatii aikanaan seurantalausunnon voidakseen arvioida, kuinka laajasti edellä mainitut suositukset on pantu täytäntöön, ja ajantasaistaakseen jäsenyyttä edeltävän rahoitustuen toimintaa koskevia arvioitaan.

– **Yhteyshenkilö:** *Nicola Murray*

(puh. +32 2 546 9628 – sähköposti: nicola.murray@esc.eu.int)

• **Latvian ja Liettuan liittymisvalmistelut**

Esittelijä: Uno **Westerlund** (työntekijät – S)

– **Viite:** oma-aloitteinen lausunto – CES 1022/2002

– **Avainkohdat:**

Kansalaisyhteiskunta on keskeinen tekijä lausunnon analyysissä. Sen perustana on **kehitys, jossa otetaan huomioon neuvottelujen aloittamisen edellytyksenä olevat Kööpenhaminassa hyväksytyt poliittiset arviointiperusteet**. Lausunnossa käsitellään yksityiskohtaisemmin **eräitä aloja, jotka sisältyvät jäsenyyden saavuttamisperusteisiin**.

Järjestäytynyt kansalaisyhteiskunta on kehittynyt molemmissa maissa. Lausunnossa keskitytään eräisiin ongelmallisiin aiheisiin, kuten korruption torjumiseen, kansalaisuutta vailla olevien henkilöiden integrointiin Latviassa, markkinatalouden voiton jakautumiseen, työllisyyspolitiikkaan, Ignalinan ydinvoimalaan Liettuassa, työmarkkinaosapuolten ja kansalaisjärjestöjen dialogiin sekä maaseutu- ja aluekehitykseen.

– **Yhteyshenkilö:** *Georgine Willems*

(puh. +32 2 546 9471 – sähköposti: georgine.willems@esc.eu.int)

• **Liikenne/Laajentuminen**

Esittelijä: Dethmer **Kielman** (työnantajat – NL)

– **Viite:** oma-aloitteinen lausunto – CES 1032/2002

– **Yhteyshenkilö:** *Siegfried Jantscher*

(puh. +32 2 546 8287 – sähköposti: siegfried.jantscher@esc.eu.int)

*

* *

3 YMPÄRISTÖ, ENERGIA JA MAATALOUS

• **Maaperänsuojelu**

Esittelijä: Staffan **Nilsson** (muut eturyhmät – S)

– **Viite:** KOM(2002) 179 lopullinen – CES 1015/2002

– **Avainkohdat:**

Euroopan unioni on kehittänyt yhteisiä toimintamalleja, joilla suojellaan vesistöjä ja ilmakehää, mutta samalla maaperänsuojelua koskeva pitkän aikavälin EU:n politiikka on jäänyt toteutumatta. Viimeaikaiset äärimmäisen suuret sademäärät ja tulvat useissa Euroopan maissa osoittavat, että tarvitaan maaperänsuojelun huolellisesti harkittua strategiaa. Tulvat pahenevat usein siksi, että maaperän heikentyneellä vedenvarastointikyvyllä on ollut haitallisia vaikutuksia aiempiin luonnollisiin tulva-alueisiin tai siksi että maankäyttötapa on muuttunut. Tähän on kiinnitettävä erityistä huomiota, kun Euroopan unioni laatii maaperänsuojelua ja maankäyttöä koskevia strategioitaan.

ETSK kehotti komissiota jo puhdistamolietteen käytöstä maanviljelyssä antamassaan omaaloitteisessa lausunnossa tekemään aloitteen maaperänsuojelua koskevan EU:n politiikan laatimisesta. ETSK onkin tyytyväinen komission tiedonantoon, joka on ensimmäinen askel kohti maaperänsuojelua koskevan EU:n politiikan luomista. Komitea esittää seuraavia tulevia toimia koskevia ehdotuksia: selvitetään, minkälaiset toimenpiteet olisi tarkoituksenmukaista toteuttaa EU:n tasolla ja minkä takia, käynnistetään strateginen keskustelu siitä, miten kunnianhimoisia ja minkälaisia tavoitteiden tulee olla, arvioidaan Euroopan eri alueisiin, myös ehdokasvaltioihin, kohdistuvat uhat, tuleviin valvontajärjestelmiin yhdistetään jatkuvia toimia valtakunnallisella ja alueellisella tasolla, konkreettisiin toimiin sisällytetään koulutusta, tiedotusta ja sopivia sanktiojärjestelmiä, otetaan huomioon maaperän omistusoikeuteen liittyvät kysymykset, annetaan yksityiskohtainen kuva uhkatekijöistä kaikissa tilanteissa, jotta kaikki asianomaiset toimijat saadaan kannattamaan aloitetta.

- **Yhteyshenkilö:** *Johannes Kind*
(puh. +32 2 546 9111 – sähköposti: johannes.kind@esc.eu.int)
- **Ympäristösopimukset**
Esittelijä: José Ignacio **Gafo Fernández** (työnantajat – E)
- **Viite:** KOM(2002) 412 lopullinen – CES 1029/2002
- **Avainkohdat:**

Komitea on aina kannattanut lainsäädäntämenetelmien parantamista, jotta ne olisivat nykyistä yksinkertaisempia, joustavampia ja kansalaisläheisempiä ja jotta unionin kansalaisten olisi helpompi ymmärtää niitä. Ottaen huomioon etenkin Johannesburgissa pidetyn kestävän kehityksen huippukokouksen tulokset, joissa painotetaan konkreettisten hankkeiden ja vapaaehtoisten toimien merkitystä, komitea suhtautuu myönteisesti komission tiedonantoon, jolla pyritään edistämään yhteisön laajuisten vapaaehtoisten ympäristösopimusten tekoa. Komitea toivoo, että lyhyen todentamisajan jälkeen tiedonannon sisältö voidaan ulottaa koskemaan myös muita talous- ja yhteiskuntaelämän aloja, joilla sitä käytettäisiin tietyissä tapauksissa tavanomaista lainsäädäntämenettelyä nopeampana ja joustavampana vaihtoehtona. Vapaaehtoisten sopimusten

on jo sinänsä oltava lainsäädännössä vaadittuja vähimmäisnormeja tiukempia. Ne eivät missään tapauksessa voi olla ristiriidassa jäsenvaltioiden tai yhteisön vähimmäisnormien kanssa.

Vapaaehtoisten sopimusten avoimuuden lisäämiseksi ja sen varmistamiseksi, että niitä tekevät tahot olisivat paremmin selvillä sopimusten lopputuloksista, komitea ehdottaa asiakirjaan seuraavia muutoksia: "sidosryhmä"-käsitteen parempaa määrittelyä, vapaaehtoiseen sopimukseen osallistumisen huomioon ottamista ekomerkkiä ja Emas-todistusta myönnettäessä sekä julkisissa hankinnoissa, menettelyiden luomista vapaaehtoisen sopimuksen vahvistamiseksi ja hyväksymisperusteiden laatimista, vapaaehtoisten sopimusten sisäisten toimintaperusteiden määrittelemistä, hallinnon kustannustehokkuutta koskevan vaatimuksen poistamista sekä sopusoinnun varmistamista yhteisön kilpailusääntöjen kanssa.

- **Yhteyshenkilö:** *Silvia Calamandrei*
(puh. +32 2 546 9657 – sähköposti: silvia.calamandrei@esc.eu.int)

- **Energiahuolto-ohjelma**
Esittelijä: Peter **Morgan** (työnantajat – UK)

- **Viite:** KOM(2002) 162 lopullinen – 2002/0082 COD – CES 1013/2002

- **Yhteyshenkilö:** *Siegfried Jantscher*
(puh. +32 2 546 8287 – sähköposti: siegfried.jantscher@esc.eu.int)

- **YMP:n rahoitus**
Esittelijä: Rudolf **Strasser** (muut eturyhmät – A)

- **Viite:** KOM(2002) 293 lopullinen – 2002/0125 CNS – CES 1017/2002

- **Yhteyshenkilö:** *Eleonora di Nicolantonio*
(puh. +32 2 546 9454 – sähköposti: eleonora.di.nicolantonio@esc.eu.int)

- **Eläinten ruokinnassa käytettävät lisäaineet**
Esittelijä: Cornelius **Scully** (muut eturyhmät – IRL)

- **Viite:** KOM(2002) 153 lopullinen – 2002/0073 COD – CES 1014/2002

- **Yhteyshenkilö:** *Nikolaos Pipiliagkas*
(puh. +32 2 546 9109 – sähköposti: nikolaos.pipiliagkas@esc.eu.int)

- **Tuottajaorganisaatiot**

Esittelijä: José Manuel **de las Heras Cabañas** (muut eturyhmät – E)

- **Viite:** KOM(2002) 252 lopullinen – 2002/0111 CNS – CES 1016/2002
- **Yhteyshenkilö:** *Eleonora di Nicolantonio*
(puh. +32 2 546 9454 – sähköposti: eleonora.di.nicolantonio@esc.eu.int)

*

* *

4 TYÖLLISYYS-, SOSIAALI- JA MAAHANMUUTTOKYSYMYKSET

- **Ammattipätevyyden tunnustaminen**

Esittelijä: Ernst **Ehnmark** (työntekijät – S)

- **Viite:** KOM(2002) 119 lopullinen – 2002/0061 COD – CES 1020/2002

- **Avainkohdat:**

ETSK ilmaisee tyytyväisyytensä komission uuteen ehdotukseen, jonka tarkoituksena on ammattipätevyyden vastavuoroista tunnustamista koskevan oikeuskehyksen koontaminen ja yksinkertaistaminen. Ehdotus on oikea-aikainen ja kauaskantoinen.

Ammattipätevyyden tunnustamista koskevan järjestelmän on perustuttava asianosaisten ammatillisten yhdistysten ja työmarkkinaosapuolten aktiiviseen tukeen ja osallistumiseen. Nykyisessä järjestelmässä tämä on osittain taattu. Ehdotetussa uudessa järjestelmässä vastaavia takuita ei ole. Talous- ja sosiaalikomitea esittää, että ehdotettua direktiiviä muutetaan edellä mainittujen tahojen osallistumisen turvaamiseksi.

On erittäin tärkeää, että kuluttajat ja kansalaiset voivat luottaa sekä maahan muuttaneiden että jäsenvaltion ammattilaisten tarjoamien palveluiden laatuun. Ehdotus direktiiviksi ei kata riittävästi ongelmia, joita asianmukaisen palvelun tarjoamiseen kuluttajille liittyy.

ETSK suosittelee lisäksi, että komissio kiinnittää huomiota koulutuspolitiikan, työmarkkinapolitiikan ja sisämarkkinapolitiikan johdonmukaisuuteen.

Uusi järjestelmä antaa eurooppalaisille ammatillisille yhdistyksille mahdollisuuden ehdottaa ammattipätevyyden tunnustamiseen liittyviä Euroopan kattavia yhteisiä vähimmäisvaatimuksia. ETSK:n mielestä on erittäin myönteistä, että mahdollisuus on sisällytetty ehdotukseen direktiiviksi.

Talous- ja sosiaalikomitea on kuitenkin sitä mieltä, että ehdotusten jättämistä koskevien perusteiden osalta ehdotusta direktiiviksi tulisi täsmentää nykyisestään. ETSK haluaakin esittää oman esityksensä mainituiksi perusteiksi.

- **Yhteyshenkilö:** *Susanne Johansson*
(puh. +32 2 546 9619 – sähköposti: susanne.johansson@esc.eu.int)
- ***Vuokratyöntekijöiden työehdot***
Esittelijä: An Le Nouail Marlière (työntekijät – F)
- **Viite:** KOM(2001) 149 lopullinen – 2002/0072 COD – CES 1027/2002

– **Avainkohdat:**

Komitean mielestä esimerkiksi ehdotetun direktiivin 5 artiklan 4 kohdassa myönnetty poikkeus, joka koskee vuokratyöntekijän työskentelyä käyttäjäyrityksessä alle kuuden viikon pituisissa työsuhteissa, uhkaa heikentää keskeistä periaatetta, jonka mukaan vuokratyöntekijää ei saa syrjiä käyttäjäyrityksen vastaavaan työntekijään nähden. Komitea pelkää kyseisen poikkeuksen johtavan joissakin maissa siihen, etteivät vuokratyöntekijät saa syrjimättömyysperiaatteen mukaista suojaa käyttäjäyrityksen vastaavaan työntekijään verrattuna. Komitean mielestä tällainen suoja on olennaisen tärkeä, jotta voidaan taata vuokratyöntekijän oikeusvarmuus eikä horjuteta käyttäjäyrityksen työehtoja ja palkkausta sääteleviä, sopimukseen perustuvia järjestelmiä.

Komitea on selvillä siitä, ettei yhteisön perussopimusten keskeisiin periaatteisiin kuuluva syrjimättömyysperiaate saa olla tässä yhteydessä uhattuna. Tämä tulisi taata direktiivissä valitun vertailukohdan avulla, joka on keskeisten työehtojen osalta käyttäjäyrityksen vastaava työntekijä. Jotta jäsenvaltiot voivat toteuttaa periaatetta asianmukaisesti, kun otetaan huomioon oikeudellisten tilanteiden ja voimassa olevien sosiaalilainsäädäntöjen epäyhtenäisyys sekä vuokratyösuhteen erityispiirteisiin kuuluva "kolmiosuhde", komitea ehdottaa, että jäsenvaltioille annettaisiin tässä yhteydessä valinnanmahdollisuus. Näin voitaisiin välttää rajoittavat tulkinnat tai säännöistä poikkeamiset ja varmistaa jäsenvaltioiden lainsäädännön, sopimusten ja käytänteiden noudattaminen.

- **Yhteyshenkilö:** *Stefania Barbesta*
(puh. +32 2 546 9510 – sähköposti: stefania.barbesta@esc.eu.int)
- ***Työajan järjestäminen (kodifioitu toisinto)***
Esittelijä: Giacomina Cassina (työntekijät – I)
- **Viite:** KOM(2002) 336 lopullinen – 2002/0131 COD – CES 1026/2002

- **Yhteyshenkilö:** *Alan Hick*

(puh. +32 2 546 9302 – sähköposti: alan.hick@esc.eu.int)

- **Tuomioiden täytäntöönpano avioliittoa koskevissa asioissa**

Esittelijä: Clare **Carroll** (työnantajat – IRL)

Apulaisesittelijät: Daniel **Retureau** (muut eturyhmät – F) ja Roger **Burnel** (työntekijät – F)

- **Viite:** KOM(2002) 222 lopullinen – 2002/0110 CNS – CES 1021/2002

- **Avainkohdat:**

Komitea pitää myönteisenä, että ehdotuksen soveltamisala on laajempi kuin asetuksen (EY) N:o 1347/2000. Komitean mielestä on myös positiivista, että soveltamisalaa ei ole enää rajoitettu pelkästään lapsenhuoltokysymyksiin, jotka nousevat esiin ennen lopullisen tuomion tai päätöksen antamista avioero- tai asumuseromenettelyissä, ja että ehdotus kattaa nyt myös jatkuvat kiistat.

Aviosuhteeseen perustumattomia perherakenteita ja niiden hajoamisen yhteydessä lapsen huollosta syntyviä kiistakysymyksiä ei ole kuitenkaan vielä otettu huomioon. Komitea toistaa ehdotuksesta asetukseksi (EY) N:o 1347/2000 antamassaan lausunnossa komissiolle esittämänsä kehotuksen laatia aviosuhteeseen perustumattomia perherakenteita kattavia ehdotuksia.

- **Yhteyshenkilö:** *Stefania Barbesta*

(puh. +32 2 546 9510 – sähköposti: stefania.barbesta@esc.eu.int)

- **Palauttamista koskeva yhteisön politiikka**

Esittelijä: Luis Miguel **Pariza Castaños** (työntekijät – E)

- **Viite:** KOM(2002) 175 lopullinen – CES 1019/2002

- **Avainkohdat:**

ETSK katsoo, ettei EU:n pitä ratkaista nykyisin laittomasti alueellaan oleskelevien maahanmuuttajien ongelmaa yksinomaan tai ensisijaisesti pakkopalauttamisen keinoin. Tarvitaan kokonaisvaltaista politiikkaa palauttamis- ja laillistamistoimintaan.

Komiteaa hämmästyttää se, ettei Sevillassa pidetyssä neuvoston kokouksessa päätetty ajankohdasta, jolloin annetaan direktiivi unioniin taloudellisista syistä tulevien maahantulo- ja oleskeluedellytyksistä. Komitea suhtautuu aikataulun puuttumiseen kriittisesti. Laillisen maahanmuuton väylien on ehdottomasti toimittava, jotta laitton maahanmuutto voidaan torjua.

Sevillassa pidetyn neuvoston kokouksen välittämä sanoma ei tässä mielessä ole oikeansuuntainen, eikä sillä edistetä tasapainoisesti yhteistä maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikkaa.

ETSK pitää myönteisenä sitä, että komissio on päätenyt julkaisemaan laajaan keskusteluun kannustavan pohdinta-asiakirjan, vihreän kirjan.

Komissio ehdottaa aivan oikein, että suosittaisiin vapaaehtoista paluuta ja pidettäisiin pakkoon perustuvaa palauttamista vihoviimeisenä keinona.

ETSK suhtautuu yhteiseen lainsäädäntöön myönteisesti, jos sen lähtökohtana on perusoikeuskirja ja Euroopan ihmisoikeussopimus.

Euroopan unionin on harjoitettava unionin ulkopuolisten maiden kehitystä suosivaa palauttamispolitiikkaa. Palauttamiseen on sisällyttävä kunkin henkilökohtaista tilannetta vastaava "oheishjelma" ja otettava huomioon henkilöiden taloudellinen, ammatillinen, sosiaalinen ja perhetilanne sekä sen maan taloudellinen ja sosiaalinen tila, johon henkilö palaa.

– **Yhteyshenkilö:** *Alan Hick*

(puh. +32 2 546 9302 – sähköposti: alan.hick@esc.eu.int)

*

* *

5 **LIIKENNE, VUORISTOALUEET JA MATKAILU**

- **Rautatiepaketti**

Esittelijä: Joseph **Konz** (työntekijät – L)

– **Viite:** KOM(2002) 21, 22, 23 ja 25 lopullinen – CES 1028/2002

– **Avainkohdat:**

ETSK tukee komission ponnisteluja koko Euroopan rautatieverkon vapaan ja syrjimättömän käyttöoikeuden takaamiseksi kaikille rautatieyrityksille, mutta katsoo, että raideliikenteen tärkeimpänä vaatimuksena pitää tulevaisuudessakin olla **turvallisuus**.

Näin ollen ETSK

- huomauttaa, että vapauttamisen nopeuttaminen saattaa johtaa laajaan sääntelyn purkamiseen.
 - katsoo, että jäsenvaltioiden pitäisi mennä direktiivin 91/440/ETY mukaista infrastruktuurin ja käytön kirjanpidollista erotusta ja tärkeiden toimintojen riippumattomalle virastolle siirtämistä pidemmälle.
 - kannattaa, että rautatiealan työntekijät ja heidän ammattiliittonsa sekä rautateiden käyttäjät ja asiakkaat kutsutaan mukaan käyttöturvallisuuden varmistamiseen ja rautatieyritysten rakenneuudistukseen.
 - painottaa sosiaalisäännösten yhdenmukaisen ja tiukan toimeenpanon merkitystä.
- **Yhteyshenkilö:** *Luis Lobo*
(puh. +32 2 546 9717 – sähköposti: luis.lope@esc.eu.int)
- **Epäterveet hinnoittelukäytännöt / lentoliikenne**
Esittelijä: Bo **Green** (työnantajat – DK)
- **Viite:** KOM(2002) 110 lopullinen – 2002/0067 COD – CES 1011/2002
- **Yhteyshenkilö:** *Luis Lobo*
(puh. +32 2 546 9717 – sähköposti: luis.lope@esc.eu.int)
- **Euroopan matkailun tulevaisuus**
Esittelijä: Giorgio **Liverani** (työntekijät – I)
- **Viite:** KOM(2001) 665 lopullinen – CES 1009/2002
- **Avainkohdat:**

ETSK tekee lausunnossaan kattavan analyysin Euroopan matkailualaan liittyvistä kysymyksistä ja ylittää tässä selvästi komission ehdotuksen puitteet.

Komitea yhtyy komission tiedonantoon ja ministerineuvoston toukokuussa 2002 antamaan päätöslauselmaan ja arvostaa tähän mennessä tehtyä työtä menetelmän ja sisältöjen osalta pitäen sitä hyvänä perustana Euroopan unionin matkailupolitiikan voimistamiselle.

Komitea kehottaa näin ollen komissiota ja etenkin neuvostoa määrittämään yhteisön matkailustrategian voimistamiseksi tarvittavan oikeusperustan. Strategiaa tarvitaan enemmän kuin koskaan, sillä kyseinen ala on merkittävä Euroopan talouden ja yhteiskunnan, nykyään jo vakaan Euroopan talousalueen, käynnissä olevan Euroopan yhdentymisprosessin ja Välimeren vapaakauppa-aluetta koskevien suunnitelmien kannalta.

Oikeusperustan myötä olisi mahdollista kehittää alan potentiaaleja ja aiempaa helpompaa laatia matkailun puiteohjelma, jonka avulla voidaan varmistaa, että matkailua tuetaan yhteisön ohjelmilla ja toimilla, jotka koskevat muita aloja mutta joilla on selviä liittymäkohtia matkailuun. Täytäntöönpanostrategiat ja -toimet tulee valmistella mahdollisimman hyvässä yhteisymmärryksessä järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan, työmarkkinaosapuolten sekä jäsenvaltioiden ja yhteisön toimielinten kanssa komission kaavailemien vuotuisten Euroopan matkailufoorumien yhteydessä.

Komitea muistuttaa konkreettisenä panoksena Brysselissä joulukuussa 2002 pidettävälle ensimmäiselle Euroopan matkailufoorumille tarpeesta huolehtia seuraavista seikoista: **lisätään** ainakin väliaikaisesti komission matkailualan osaston **taloudellisia ja henkilöresursseja, luodaan matkailun euroneuvontakeskusten perusverkko** sekä laaditaan **Euroopan matkakohteiden laatua koskeva peruskirja** ja koordinoidaan sen täytäntöönpanoa.

– **Yhteyshenkilö:** *Birgit Fular*

(puh. +32 2 546 9044 – sähköposti: birgit.fular@esc.eu.int)

• **Euroopan unionin vuoristoalueiden tulevaisuus**

Esittelijä: Jean-Paul **Bastian** (muut eturyhmät – F)

– **Viite:** oma-aloitteinen lausunto – CES 1025/2002

– **Avainkohdat:**

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea kehottaa Euroopan unionia kiinnittämään YK:n kansainvälisenä vuoristojen vuotena huomiota vuoristoalueidensa asemaan etenkin tulevaa laajentumista ajatellen. Laajentumisen myötä unionin vuoristoalueiden suhteellinen prosentuaalinen osuus unionin pinta-alasta kasvaa.

Komitean mielestä vuoristoalueita koskevasta politiikasta tulee muodostaa kestävä ja tasapuolisen kehityksen esikuva. Poliitiikalla pyritään kompensoimaan vuoristoalueiden pysyviä haittoja, vähentämään vuoristoalueille ominaisia epäkohtia sekä vahvistamaan vuoristoalueiden identiteettiä ja hyödyntämään sen vahvoja puolia.

Kyseisen politiikan toteuttaminen riippuu komitean mukaan vahvasti rakennerahastopoliittisista toimista, joiden piiriin nykyisten tukia saavien vuoristoalueiden tulisi jatkossakin kuulua.

– **Yhteyshenkilö:** *Roberto Pietrasanta*

(puh. +32 2 546 9313 – sähköposti: roberto.pietrasanta@esc.eu.int)

6 LISSABONIN STRATEGIA

- *Lissabonin vision tarkentaminen*

Esittelijä: Peter **Morgan** (työnantajat – UK)

– **Viite:** oma-aloitteinen lausunto – CES 1030/2002

– **Avainkohdat:**

Edistystä on tapahtunut monilla aloilla, ja erityisesti niillä, joilla aloitteet ovat tulleet komissiolta.

Poliittista ohjausta tarvitsevilla aloilla vain harvat jäsenvaltiot ovat saaneet aikaan tarvittavaa edistymistä.

Avoin koordinoitimenetelmä on asetettava objektiivisen tarkastelun kohteeksi vuoden 2003 kevään huippukokouksessa, jolloin Lissabonin aikataulu on jo toteutunut 30-prosenttisesti.

Lissabonin huippukokoukselle osoitetussa lausunnossa ETSK kysyi, tarvitaanko myös julkisessa vallankäytössä uutta ajattelutapaa, jotta voimme vastata uuden ajatussuuntauksen asettamiin haasteisiin. On selvästi aiheellista kysyä sama kysymys uudelleen, mikäli haluamme saada aikaan Lissabonin vision toteutumisen edellyttämät toimet. Euroopan tulevaisuutta käsittelevän valmistelukunnan tulisi määritellä ko. uusi ajattelutapa.

– **Yhteyshenkilö:** *Katarina Lindahl*

(puh. +32 2 546 9254 – sähköposti: katarina.lindahl@esc.eu.int)

7 SISÄMARKKINAT

- *Lääkkeet*

Esittelijä: Christoph **Fuchs** (muut eturyhmät – D)

– **Viite:** KOM(2001) 404 lopullinen – 2002/0252,0253,0254 COD – CES 1007/2002

– **Avainkohdat:**

Komitea pitää lausunnossaan komission ehdotuksia ihmisille ja eläimille tarkoitettuja lääkkeitä koskevan Euroopan yhteisön oikeuden uudistamisesta ja kehittämisestä periaatteessa myönteisinä ja katsoo, että ihmisten ja eläinten terveyden suojelemisen on oltava etusijalla kaikkeen muuhun sääntelyyn nähden.

Komitea

- tukee komissiota sen pyrkimyksissä edistää lääketurvallisuutta lisäämällä lääkkeitä koskevaa tiedottamista potilaille ja kuluttajille sekä parantaa lääkevalvontaa ottamalla hoitoammateissa toimivat sekä potilaat mukaan kumppanuusperiaatteella keräämään tietoja lääkkeiden haittavaikutuksista,
 - pitää myönteisinä komission ponnisteluja uusien lääkkeiden kehittämisen tukemiseksi ja niiden saattamiseksi mahdollisimman varhain käyttöön hoitotyössä, mutta huomauttaa kuitenkin, että tietosuojasta on huolehdittava ja että geneeristen lääkkeiden valmistajien välistä kilpailua ei pidä kohtuuttomasti vaikeuttaa,
 - katsoo, että erilaiset lupajärjestelmät (keskitetty lupamenettely, keskinäisen tunnustamisen lupamenettely ja kansallinen lupamenettely) pysyvät tasapainoisessa suhteessa keskenään ja luvanhakijoille järjestetään lähtökohtaisesti oikeus valita eri järjestelmien välillä,
 - pitää eläinlääkehuollon ja eläinlääkkeiden käyttöalaajuden parantamista sekä harvinaisia eläinsairauksia varten tarkoitettujen lääkkeiden kehittämistä tukevaa ohjelmaa tarpeellisina toimina,
 - suosittelee lääkkeen selkeää käsitteellistä erottamista muista aineista, kuten lääkintälaitteista, elintarvikkeista, lisäravinteista, kosmeettisista tuotteista jne.,
 - pitää myönteisenä komission aikomusta laajentaa "hyvien valmistustapojen" säännöt koskemaan myös lähtöaineita ja erityisesti vaikuttavia aineita,
 - pitää lääkemääräyksen alaisia lääkkeitä koskevien käytäntöjen yhdenmukaistamista jäsenvaltioissa tarpeellisena.
- **Yhteyshenkilö:** *Birgit Fular*
(puh. +32 2 546 9044 – sähköposti: birgit.fular@esc.eu.int)
- **Kasvipiperäiset lääkevalmisteet**
Esittelijä: Paolo **Braghin** (työnantajat – I)
- **Viite:** KOM(2002) 1 lopullinen – 2002/0008 COD – CES 1008/2002
- **Yhteyshenkilö:** *Birgit Fular*
(puh. +32 2 546 9044 – sähköposti: birgit.fular@esc.eu.int)

*

* *

8 TIETOYHTEISKUNTA

- *Laiton sisältö / Internet*

Esittelijä: Ann **Davison** (muut eturyhmät – UK)

– **Viite:** KOM(2002) 152 lopullinen – 2002/0071 COD – CES 1012/2002

– **Avainkohdat:**

Komitea vahvistaa lasten suojelua tietoyhteiskunnassa koskevan kantansa, jonka se on jo esittänyt 28. marraskuuta 2001 antamassaan lausunnossa "Ohjelma lasten suojelemiseksi Internetissä". Komitea suhtautuu myönteisesti toimintasuunnitelmaan ja toivoo, että hallitukset ja tietotekniikka-ala tukisivat sitä nykyistä enemmän.

Komitea kannattaa suunnitelman toimintalinjoja, mutta katsoo tarpeelliseksi ehdottaa, että

- tuotetaan lapsille tarkoitettuja myönteisiä sivustoja ("aidattuja puutarhoja") ja mahdollisesti luodaan .kids.eu-verkkotunnus
- perustetaan vihjelinjoja niihinkin maihin, joissa sellaisia ei vielä ole, ja erityisesti ehdokasvaltioihin
- luodaan yhteissäätelyyn perustuvat säännöspuitteet
- hallitukset ja verkkosivujen ylläpitäjät toimisivat nykyistä voimakkaammin Internetin sisällönlukitusjärjestelmien tehostamiseksi
- verkkosivujen ylläpitäjien tulisi toimia aktiivisesti turvallisuuden ja valistuksen lisäämiseksi; komissio voisi maksimoida tiedotustoimien vaikutukset sisällyttämällä toimet e-Europen and e-Learningin kaltaisiin nykyisiin ohjelmiin.

Myös Internetissä esiintyvään rasismiin on puututtava paljon nykyistä päättäväisemmin. Ilmaisunvapaus on luonnollisesti otettava asianmukaisesti huomioon, mutta sitä ei saa käyttää tekosyynä rikollisuuden levittämiseksi.

– **Yhteyshenkilö:** *Raffaele Del Fiore*

(puh. +32 2 546 9794 – sähköposti: raffaele.delfiore@esc.eu.int)

- *Tietokoneella toteutettujen keksintöjen patentoitavuus*

Esittelijä: Daniel **Retureau** (työntekijät – F)

- **Viite:** KOM(2002) 92 lopullinen – 2002/0047 COD – CESE 1031/2002
- **Yhteyshenkilö:** *João Pereira dos Santos*
(puh. +32 2 546 9245 – sähköposti: joao.pereiradossantos@esc.eu.int)

*

* *

9 PÄÄOMAMARKKINAT

- ***Kansainvälisten pääomamarkkinoiden suuntauksset, rakenteet ja institutionaaliset järjestelmät***

Esittelijä: Mario **Sepi** (työntekijät – I)

- **Viite:** oma-aloitteinen lausunto – CES 1024/2002
- **Avainkohdat:**

Kriisejä ennakoiva ja hallitseva uusi rahoitusarkkitehtuuri voi perustua vain uuteen käsitejärjestelmään, jossa otetaan rahoitusalan ilmiöiden lisäksi huomioon myös taloudelliset ja sosiaaliset tekijät sekä instituutioiden ja demokratian ylläpitäminen kriiseistä kärsivissä maissa.

Komitea kannattaa samankaltaista hallintotapaa kuin komissio eurooppalaista hallintotapaa käsittelevässä valkoisessa kirjassaan, jonka mukaan tavoitteena on kansalaisyhteiskunnan osallistuminen ja taloudellisten erojen vähentäminen maailmassa.

Euroopan unionin on osallistuttava keskusteluun entistä painokkaammin ja esiinnyttävä yhtenäisenä tuodessaan tätä uutta näkemystä esille eri instituutioissa.

Kansainvälisten instituutioiden uudistaminen on tarpeellisempaa kuin koskaan; maailmanpankki laajentaa jatkuvasti analyysimetodejaan, kun taas IMF takertuu perinteisiin arviointiperusteisiinsa.

Uudistus on mahdollinen vain, jos kansainvälisten instituutioiden väliset voimasuhteet muuttuvat. Tämä edellyttää Euroopan mailta yksimielistä esiintymistä.

Komitea kehottaa kaikkia kansainvälisiä organisaatioita tekemään tiiviistä yhteistyötä valtiollisten järjestelmien kanssa sekä toimimaan tehokkaasti yhteistyössä myös keskenään.

- **Yhteysenkilö:** *Katarina Lindahl*
(puh. +32 2 546 9454 – sähköposti: katarina.lindahl@esc.eu.int)

*

* *

10 **TUTKIMUS**

- ***Biotieteet ja biotekniikka***

Yleisesittelijä: Adrien **Bedossa** (muut eturyhmät – F)

- **Viite:** KOM(2002) 27 lopullinen – CES 1010/2002

- **Yhteysenkilö:** *Birgit Fular*

(puh. +32 2 546 9044 – sähköposti: birgit.fular@esc.eu.int)